

Elektros energijos rinkos stebėsenos ataskaita už 2024 m. I ir II pusmečius

Atsinaujinantys energijos ištekliai

2024 m. 71 proc. Lietuvoje pagamintos elektros energijos buvo iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau - AEI). Palyginus su 2023 m., elektros energijos gamyba padidėjo trečdaliu (+35,4 proc.) - tai nulėmė padidėjusi gamyba atsinaujinančių išteklių elektrinėse (1,4 karto), ypač spartus elektros energijos gamybos augimas fiksuotas 2024 m. vėjo elektrinėse (1,4 karto) ir saulės šviesos elektrinėse (2,0 kartus). Pastarąjį pokytį lėmė spartus naujų elektros energiją iš AEI gaminančių vartotojų (toliau - gaminantys vartotojai) prisijungimas - per 2024 m. gaminančių vartotojų skaičius padidėjo 1,4 karto. 2024 m. hidroelektrinių pagaminamos elektros energijos kiekis, palyginti su 2023 m. pakito nežymiai (-3,4 proc.).

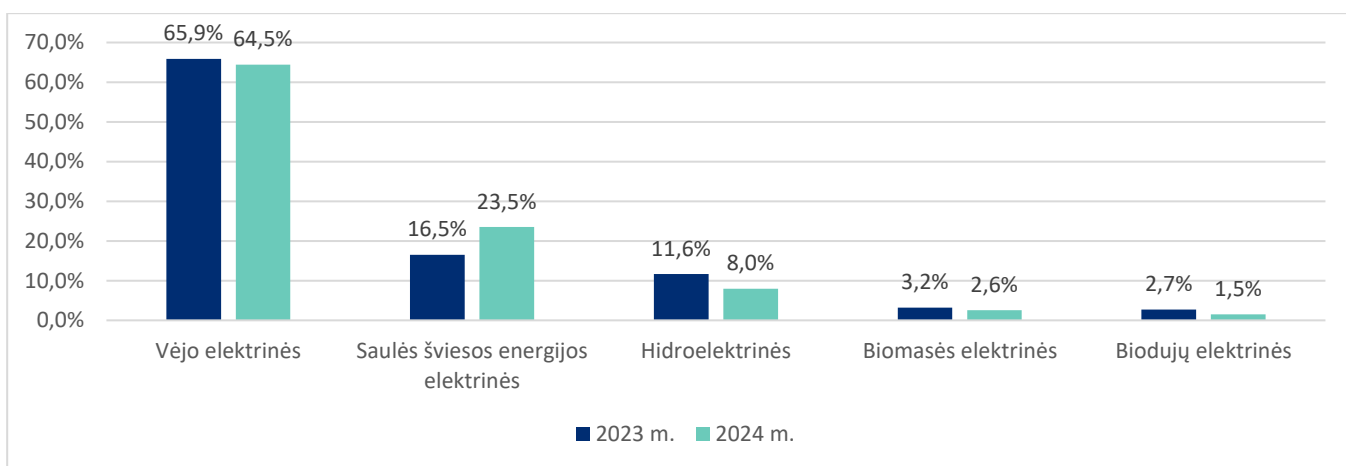
1 lentelė. Elektros energijos gamyba 2023-2024 m., GWh

	2023 m.				2024 m.			
	I pusr.	II pusr.	Iš viso:	Dalis, proc.	I pusr.	II pusr.	Iš viso:	Dalis, proc.
Elektros energijos gamyba	2 574,38	3 086,23	5 660,61	100,0%	3 780,32	3 883,52	7 663,84	100,0%
Neatsinaujinančių išteklių elektrinės	790,54	1 040,69	1 831,23	32,4%	1 039,13	1 208,07	2 247,20	29,3%
AEI elektrinės	1 783,84	2 045,54	3 829,38	67,6%	2 741,19	2 675,45	5 416,64	70,7%
Vėjo elektrinės	1 049,24	1 474,89	2 524,13	44,6%	1 703,05	1 788,32	3 491,37	45,6%
Saulės energijos elektrinės	312,26	320,71	632,97	11,2%	627,35	645,24	1 272,58	16,6%
Hidroelektrinės	297,10	148,88	445,98	7,9%	297,22	133,77	430,99	5,6%
Kiti atsinaujinantys energijos ištekliai:	125,24	101,06	226,30	4,0%	113,57	108,13	221,70	2,9%
Biomasės elektrinės	65,09	58,28	123,37	2,2%	64,82	75,19	140,01	1,8%
Biodujų elektrinės	60,15	42,78	102,93	1,8%	48,76	32,94	81,69	1,1%

2 lentelė. Elektros energijos gamybos pokytis 2023-2024 m., proc.

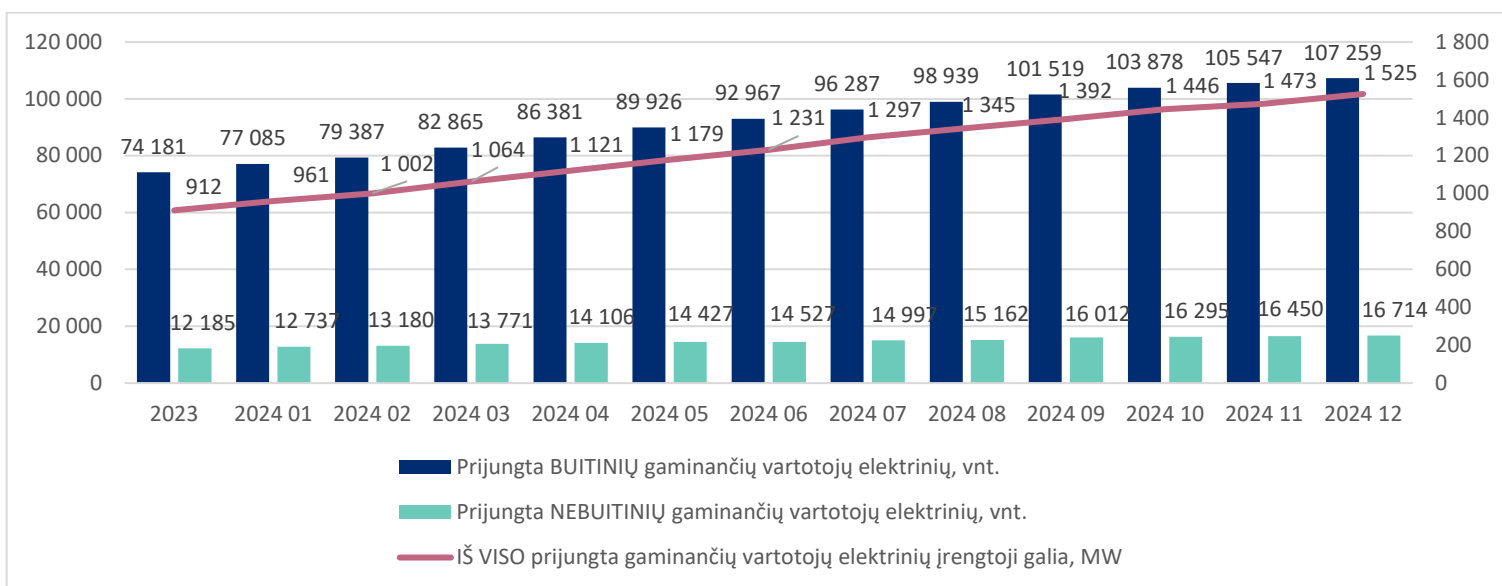
	2024-2023 m. I pusm.	2024-2023 m. II pusm.	2024-2023 m.
Elektros energijos gamybos (Neto) pokytis, proc.	46,8%	25,8%	35,4%
Neatsinaujinančių išteklių elektrinės	31,4%	16,1%	22,7%
AEI elektrinės	53,7%	30,8%	41,4%
Vėjo elektrinės	62,3%	21,3%	38,3%
Saulės šviesos energijos elektrinės	100,9%	101,2%	101,0%
Hidroelektrinės	0,0%	-10,2%	-3,4%
Kiti atsinaujinantys energijos ištekliai:	-9,3%	7,0%	-2,0%
Biomasės elektrinės	-0,4%	29,0%	13,5%
Biodujų elektrinės	-18,9%	-23,0%	-20,6%

1 pav. Energijos gamybos struktūra AEI elektrinėse 2023-2024 m.

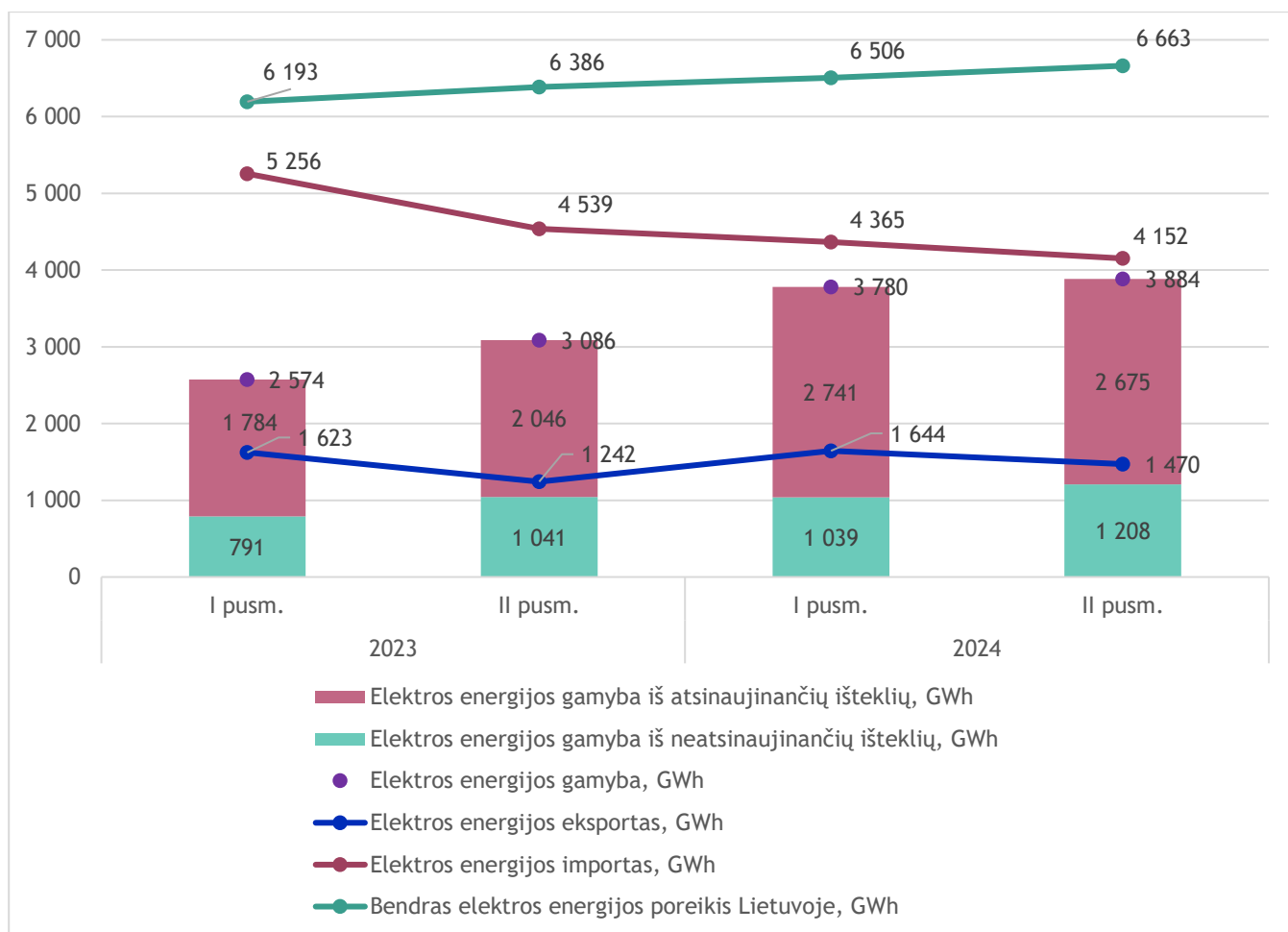
Didžiausią rinkos dalį bendroje AEI elektros energijos gamybos rinkos struktūroje 2024 m. sudarė vėjo elektrinės (64,5 proc.), mažesnę dalį užėmė saulės šviesos energijos elektrinės (23,5 proc.), hidroelektrinės (8,0 proc.), biomasės elektrinės (2,6 proc.), biodujų elektrinės (1,5 proc.). Lyginant 2024 m. ir 2023 m., daugiausia bendroje AEI elektros energijos gamybos rinkos struktūroje augo saulės šviesos elektrinių dalis (+7,0 proc.), mažėjo hidroelektrinių (-3,7 proc.), vėjo elektrinių (-1,5 proc.), biodujų (-1,2 proc.) ir biomasės (-0,6 proc.) elektrinių dalis.

2 pav. Prijungtų gaminančių vartotojų skaičius (su nutolusiais gaminančiais vartotojais) ir vartotojų įrengtoji galia

2024 m. buitinių gaminančių vartotojų skaičius (su nutolusiais gaminančiais vartotojais) padidėjo iki 107,3 tūkst. (1,4 karto), nebutinių gaminančių vartotojų skaičius per 2024 m. padidėjo iki 16,7 tūkst. (1,4 karto). Bendrai 2024 m. prijungta 37,6 tūkst. gaminančių vartotojų (88,0 proc. arba 33,1 tūkst. jų sudarė būtiniai gaminantys vartotojai) ir jų skaičius padidėjo 1,4 karto iki 124,0 tūkst.

3 pav. Elektros energijos gamyba, importas, eksportas ir bendras šalies elektros energijos poreikis 2023 ir 2024 m.

2023 ir 2024 m. šalyje sparčiai augo elektros energijos gamyba atsinaujinančių išteklių elektrinėse (+41,4 proc.), taip pat daugiau nei penktadaliu padidėjo gamyba neatsinaujinančių išteklių elektrinėse (+22,7 proc.), ko pasekoje bendra elektros energijos gamyba padidėjo daugiau nei trečdaliu (+35,4 proc.). Augant elektros energijos gamybai šalyje, elektros energijos importas 2023-2024 m. sumažėjo -13 proc., eksportas padidėjo +8,7 proc., bendras šalies elektros energijos poreikis stabiliai augo ir padidėjo +4,7 proc. Importo ir bendro elektros energijos poreikio Lietuvoje santykis 2024 m. sudarė 64,7 proc., o elektros energijos gamybos ir bendro elektros energijos poreikio Lietuvoje santykis sudarė 58,2 proc.

Importas

3 lentelė. Importuota elektros energija, 2023-2024 m., GWh

	2023 m.				2024 m.			
	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.
Importuota elektros energija, GWh	5 255,5	4 538,8	9 794,4	100,0%	4 365,4	4 151,6	8 517,0	100,0%
<i>iš Latvijos</i>	2 450,9	839,2	3 290,1	33,6%	567,1	456,9	1 024,0	12,0%
<i>iš Švedijos</i>	2 382,6	2 584,6	4 967,2	50,7%	2606,8	2678,2	5 285,0	62,1%
<i>iš Lenkijos</i>	257,4	903,7	1 161,1	11,9%	970,2	868,9	1 839,0	21,6%
<i>kitų šalių tarpsisteminiai elektros energijos srautai</i>	164,6	211,3	375,9	3,8%	221,4	147,7	369,0	4,3%

4 lentelė. Importuotos elektros energijos pokytis, 2023-2024 m., proc.

	2024-2023 m.	2024-2023 m.	2024-2023 m.
	I pusr.	II pusr.	Iš viso
Importuota elektros energijos pokytis, proc.	-16,9%	-8,5%	-13,0%
<i>iš Latvijos</i>	-76,9%	-45,6%	-68,9%
<i>iš Švedijos</i>	9,4%	3,6%	6,4%
<i>iš Lenkijos</i>	276,9%	-3,9%	58,4%
<i>kitų šalių tarpsisteminiai elektros energijos srautai</i>	34,5%	-30,1%	-1,8%

2024 m. Lietuva importavo 8,5 TWh elektros energijos kiekio, arba 2,7 karto daugiau nei eksportavo (3,1 TWh). 2024 m. I pusr. importuota 51,3 proc. (4,4 TWh), o 2024 m. II pusr. - 48,7 proc. (4,2 TWh). Palyginti su 2023 m., 2024 m. importuotos elektros energijos kiekis sumažėjo -13,0 proc.:

- 2024 m. I pusr., palyginti su 2023 m. I pusr., importas sumažėjo -16,9 proc., pagrinde dėl sumažėjusio importo iš Latvijos (-76,9 proc.), padidėjo iš Lenkijos (+276,9 proc.), iš Švedijos (+9,4 proc.), Švedijos (+0,8 proc.);
- 2024 m. II pusr., palyginti su 2023 m. II pusr., importas sumažėjo -8,5 proc., labiausiai iš Latvijos (-45,6 proc.), Lenkijos (-3,9 proc.), tačiau padidėjo importas iš Švedijos (+3,6 proc.).

2024 m. daugiausia importuota elektros energijos iš Švedijos (62,1 proc.).

Eksportas

5 lentelė. Eksportuota elektros energija, 2023-2024 m., GWh

	2023 m.				2024 m.			
	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.
Eksportuota elektros energija, GWh	1 622,6	1 242,0	2 864,5	100,0%	1 644,1	1 469,8	3 113,8	100,0%
į Latviją	69,7	300,3	369,9	12,9%	564,4	829,4	1 393,8	44,8%
į Švediją	192,7	110,2	303,0	10,6%	208,4	93,6	302,0	9,7%
į Lenkiją	1 124,2	570,2	1 694,3	59,1%	575,0	325,8	900,8	28,9%
kitų šalių tarpsteminiai elektros energijos srautai	236,0	261,3	497,3	17,4%	296,3	221,0	517,2	16,6%

6 lentelė. Eksportuotos elektros energijos pokytis, 2023-2024 m., proc.

	2024-2023 m.	2024-2023 m. II	2024-2023 m.
	I pusr.	pusr.	
Eksportuotos elektros energijos pokytis, proc.	1,3%	18,3%	8,7%
iš Latvijos	710,0%	176,2%	276,8%
iš Švedijos	8,1%	-15,1%	-0,3%
iš Lenkijos	-48,9%	-42,8%	-46,8%
kitų šalių tarpsteminiai elektros energijos srautai	25,5%	-15,4%	4,0%

2024 m. Lietuva eksportavo 3,1 TWh elektros energijos kiekio. 2024 m. I pusr. eksportuota 52,8 proc. (1,6 TWh), 2023 m. II pusr. - 47,2 proc. (1,5 TWh). Palyginti su 2023 m., 2024 m. eksportuotos elektros energijos kiekis padidėjo +8,7 proc.:

- 2024 m. I pusr., palyginti su 2023 m. I pusr., eksportas pakito nežymiai (+1,3 proc.), daugiausia padidėjo į Latviją (+710,0 proc.), Švediją (+8,1 proc.), sumažėjo į Lenkiją (-48,9 proc.);
- 2024 m. II pusr., palyginti su 2023 m. II pusr., eksportas iš Lietuvos padidėjo +18,3 proc., daugiausia į Latviją (+176,2 proc.), sumažėjo į Švediją (-15,1 proc.), Lenkiją (-42,8 proc.).

2024 m. daugiausia eksportuota elektros energijos į Latviją (44,8 proc.).

Galutinis elektros energijos suvartojimas

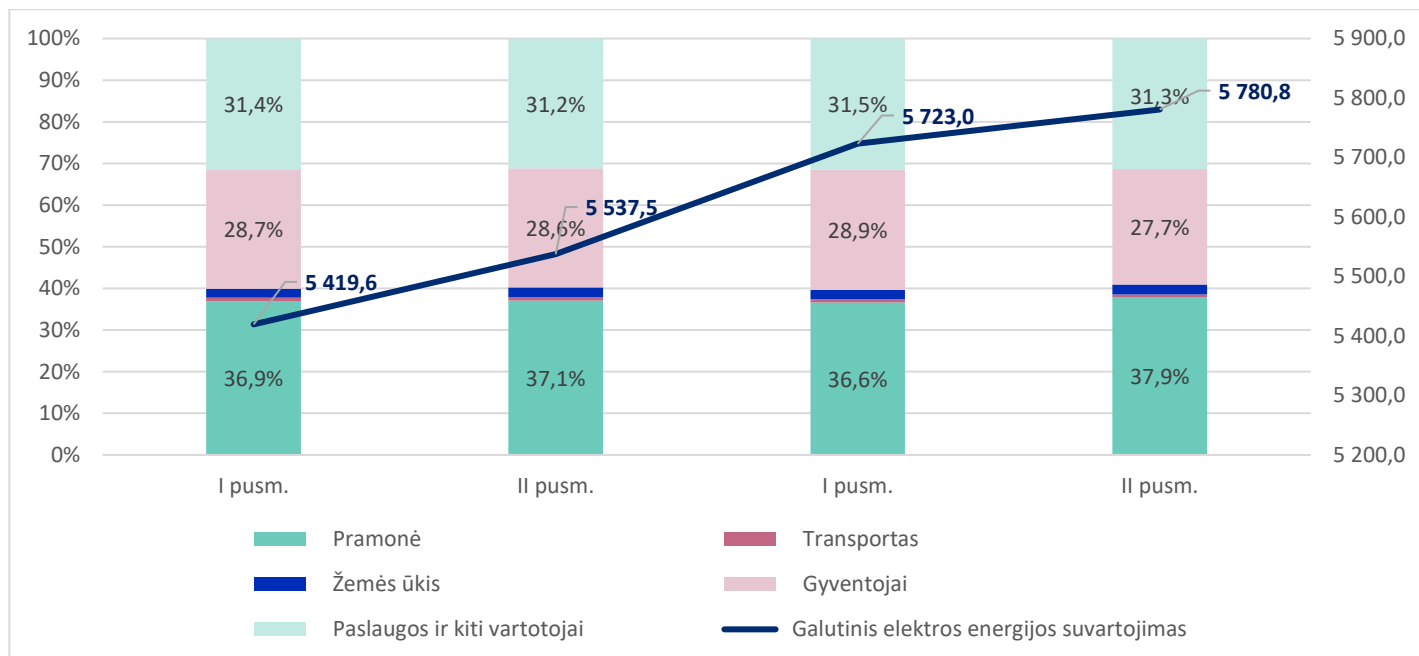
7 lentelė. Galutinis elektros energijos suvartojimas, 2023-2024 m., GWh

	2023				2024			
	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.	I pusr.	II pusr.	Iš viso	Rinkos dalis, proc.
Galutinis elektros energijos suvartojimas	5 419,6	5 537,5	10 957,0	100,0%	5 723,0	5 780,8	11 503,8	100,0%
Pramonė	2 000,4	2 052,6	4 052,9	37,0%	2 093,7	2 190,5	4 284,2	37,2%
Transportas	48,0	43,2	91,2	0,8%	46,6	39,2	85,7	0,7%
Žemės ūkis	116,0	132,3	248,3	2,3%	126,7	137,8	264,5	2,3%
Gyventojai	1 555,6	1 582,4	3 138,0	28,6%	1 655,4	1 601,6	3 257,0	28,3%
Paslaugos ir kiti vartotojai	1 699,6	1 727,0	3 426,6	31,3%	1 800,7	1 811,7	3 612,3	31,4%

8 lentelė. Galutinio elektros energijos suvartojimo pokytis, 2023-2024 m., proc.

	2024-2023 m. I pusr.	2024-2023 m. II pusr.	2024-2023 m.
Galutinis elektros energijos suvartojimas	5,6%	4,4%	5,0%
Pramonė	4,7%	6,7%	5,7%
Transportas	-2,9%	-9,4%	-6,0%
Žemės ūkis	9,3%	4,1%	6,5%
Gyventojai	6,4%	1,2%	3,8%
Paslaugos ir kiti vartotojai	5,9%	4,9%	5,4%

4 pav. Elektros energijos suvartojimas pagal ūkio sektorius 2023-2024 m., proc.

2024 m. palyginti su 2023 m. +5,0 proc. padidėjo galutinis elektros energijos suvartojimas, tai nulėmė 2024 m. padidėjęs elektros energijos poreikis, kuris buvo pastebimas beveik visuose ūkio sektoriuose: žemės ūkio (+6,5 proc.), pramonės (+5,7 proc.), paslaugų ir kitų vartotojų (+5,4 proc.), gyventojų (+3,8 proc.).

2023-2024 m. didžiausiu elektros energijos suvartojimu pasižymėjo pramonės, paslaugų ir kitų vartotojų, gyventojų sektoriai.

Didmeninė rinka

9 lentelė. Didmeninė rinka, 2023-2024 m.

	2023 m.			2024 m.		
	I pusm.	II pusm.	Iš viso	I pusm.	II pusm.	Iš viso
Pardavimų apimtis, GWh:	1 236,8	1 408,6	2 645,4	1 995,3	2 698,9	4 694,2
-Biržoje	530,9	690,7	1 221,6	1 173,2	1 763,6	2 936,8
-Pagal dvišales sutartis	469,9	451,3	921,2	472,9	548,7	1 021,7
-Parduotas disbalansas perdavimo sistemos operatoriui (PSO)*	236,0	266,6	502,6	349,2	386,6	735,8
Pirkimų apimtis, GWh:	5 321,0	5 841,0	11 162,0	6 192,4	6 746,8	12 939,2
-Biržoje	3 911,3	4 126,7	8 038,1	3 893,7	4 468,3	8 362,0
-Pagal dvišales sutartis	1 221,6	1 507,5	2 729,1	2 080,7	2 074,9	4 155,6
-Pirktas disbalansas iš PSO	188,0	206,8	394,8	218,0	203,5	421,5

*tinklų naudotojams priskirtas disbalanso kiekis

10 lentelė. Prekybos didmeninėje rinkoje pokytis, 2023-2024 m., proc.

	Pokytis		
	2024 /2023 m. I pusm.	2024/2023 m. II pusm.	2024/2023 m.
Pardavimų apimtis, GWh:	61,3%	91,6%	77,4%
-Biržoje	121,0%	155,3%	140,4%
-Pagal dvišales sutartis	0,7%	21,6%	10,9%
-Parduotas disbalansas perdavimo sistemos operatoriui (PSO)*	47,9%	45,0%	46,4%
Pirkimų apimtis, GWh:	16,4%	15,5%	15,9%
-Biržoje	-0,5%	8,3%	4,0%
-Pagal dvišales sutartis	70,3%	37,6%	52,3%
-Pirktas disbalansas iš PSO	16,0%	-1,6%	6,8%

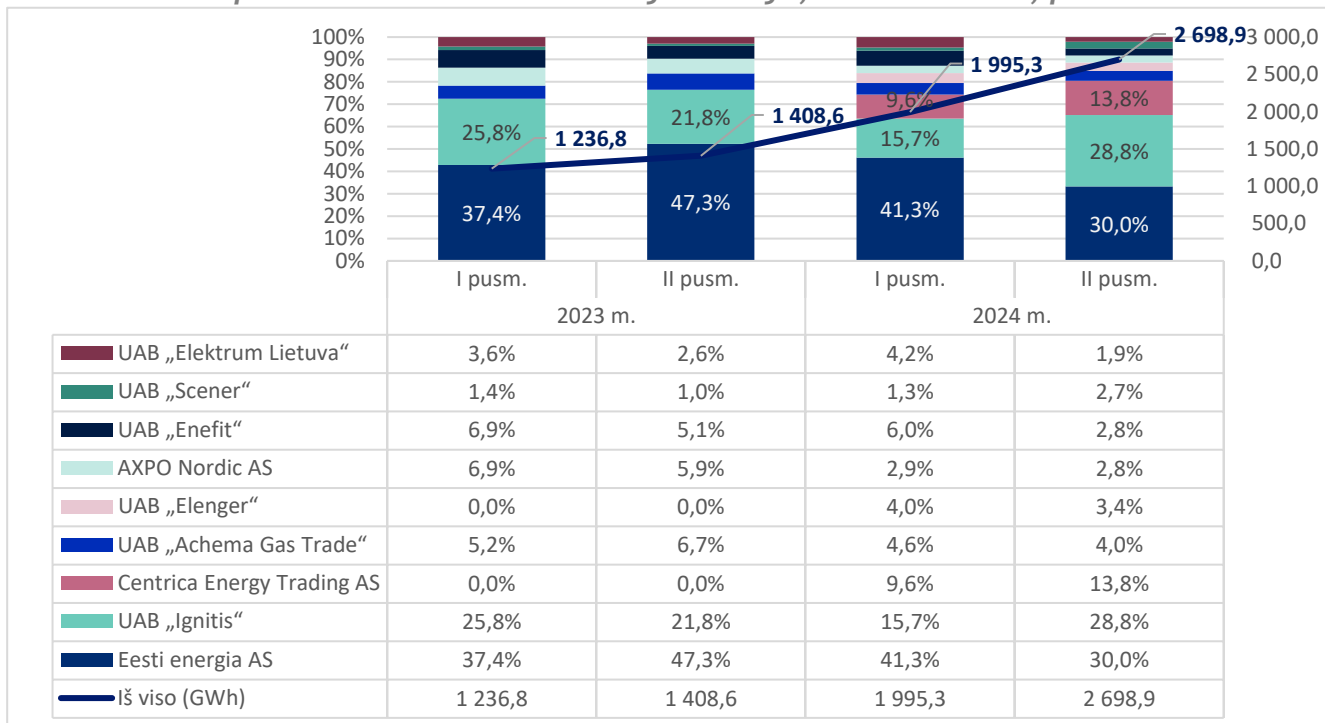
*tinklų naudotojams priskirtas disbalanso kiekis

2024 m., palyginti su 2023 m.:

- ✓ ženkliai padidėjo elektros energijos pardavimų apimtys biržoje (+140,4 proc.), ypač 2024 m. II pusm. (+155,3 proc.), tai buvo sąlygota Eesti Energia AS (+50 proc.), taip pat UAB „Ignitis“ (+12,1 karto) išaugusiomis pardavimų apimtimis.
- ✓ padidėjo pardavimų apimtys pagal dvišales sutartis (+10,9 proc.), ypač 2024 m. II pusm. (+21,6 proc.).
- ✓ pirkimų apimtys biržoje padidėjo +4,0 proc., kadangi augo trijų didžiausių rinkos dalyvių pirkimų apimtys: UAB „Enefit“ (+7,6 proc.), UAB „Elektrum Lietuva“ (+5,0 proc.), UAB „Ignitis“ (+2,7 proc.).
- ✓ pirkimų apimtys pagal dvišales sutartis padidėjo 1,5 karto, tai buvo labiausiai sąlygota išaugusiomis UAB „Ignitis“ (+69,7 proc.), Eesti Energia AS (+51,2 proc.), UAB „Scener“ (+159,8 proc.) pirkimų apimtimis.

2024 m. pardavimus elektros energijos didmeninėje rinkoje vykdė 26 nepriklausomi elektros energijos tiekėjai, teikiantys ataskaitas VERT. 2024 m. II pusm. 3 pagrindiniai rinkos dalyviai buvo Eesti Energia AS (30,0 proc.), UAB „Ignitis“ (28,8 proc.), Centrica Energy Trading AS (13,8 proc.).

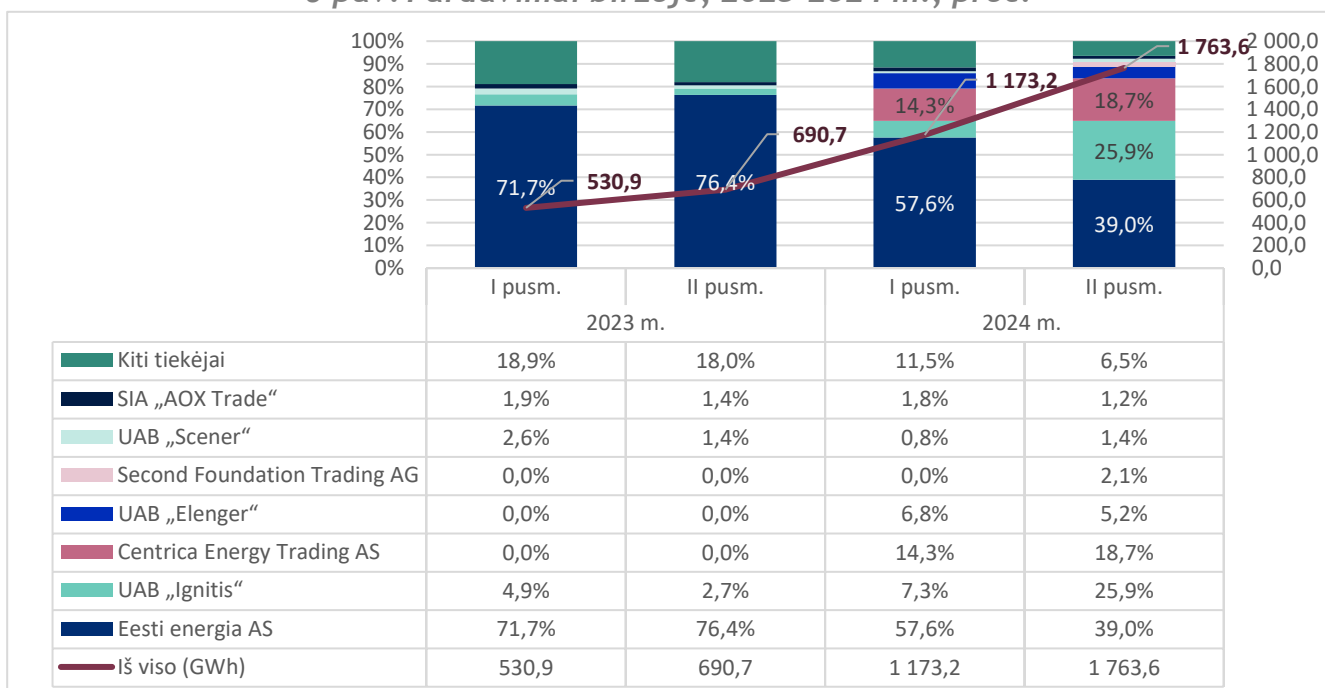
5 pav. Pardavimai didmeninėje rinkoje, 2023-2024 m., proc.

Pardavimai biržoje

2024 m. elektros energijos pardavimus biržoje vykdė 19 tiekėjų. 2024 m. II pusm. biržoje elektros energijos daugiausia pardavė Eesti Energia AS (39,0 proc. rinkos dalies), UAB „Ignitis“ (25,9 proc.), Centrica Energy Trading AS (18,7 proc.).

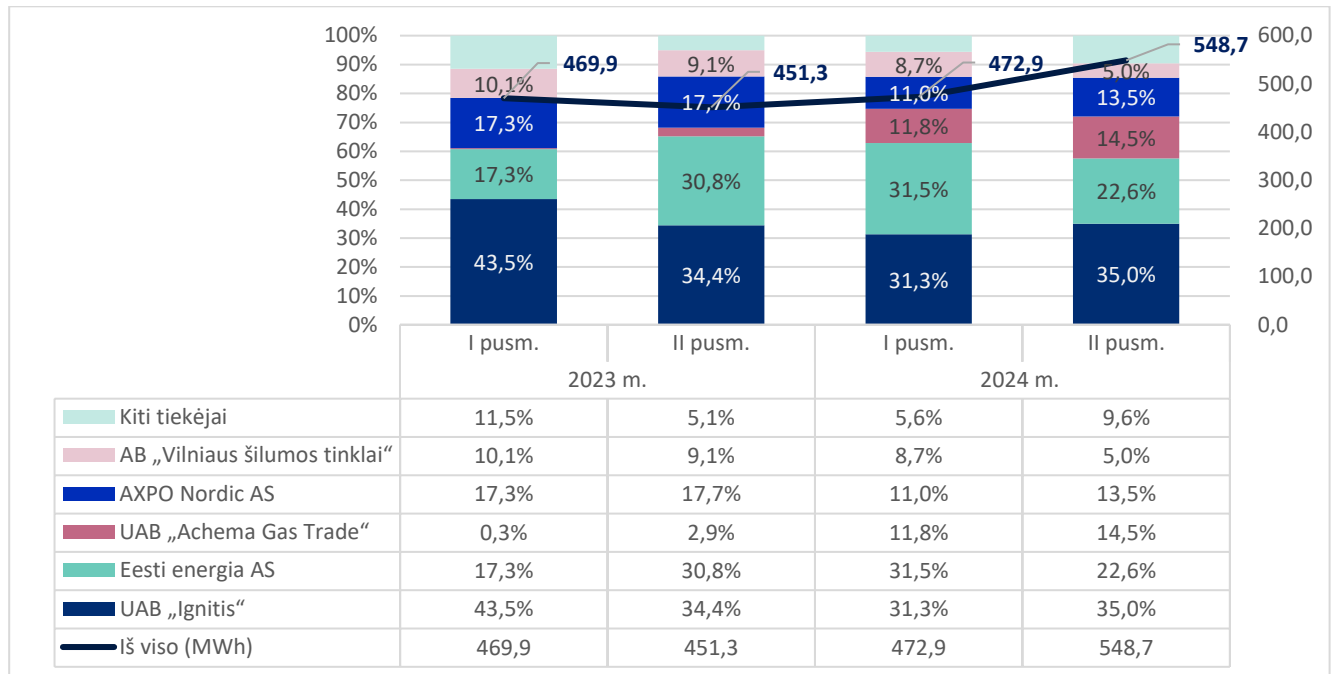
6 pav. Pardavimai biržoje, 2023-2024 m., proc.

Pardavimai pagal dvišales sutartis

2024 m. II pusm. pagal prekybą elektros energija dvišalėmis sutartimis didmeninėje rinkoje pirmavo UAB „Ignitis“ (35,0 proc.), Eesti Energia AS (22,6 proc.), UAB „Achema Gas Trade“ (14,5 proc.).

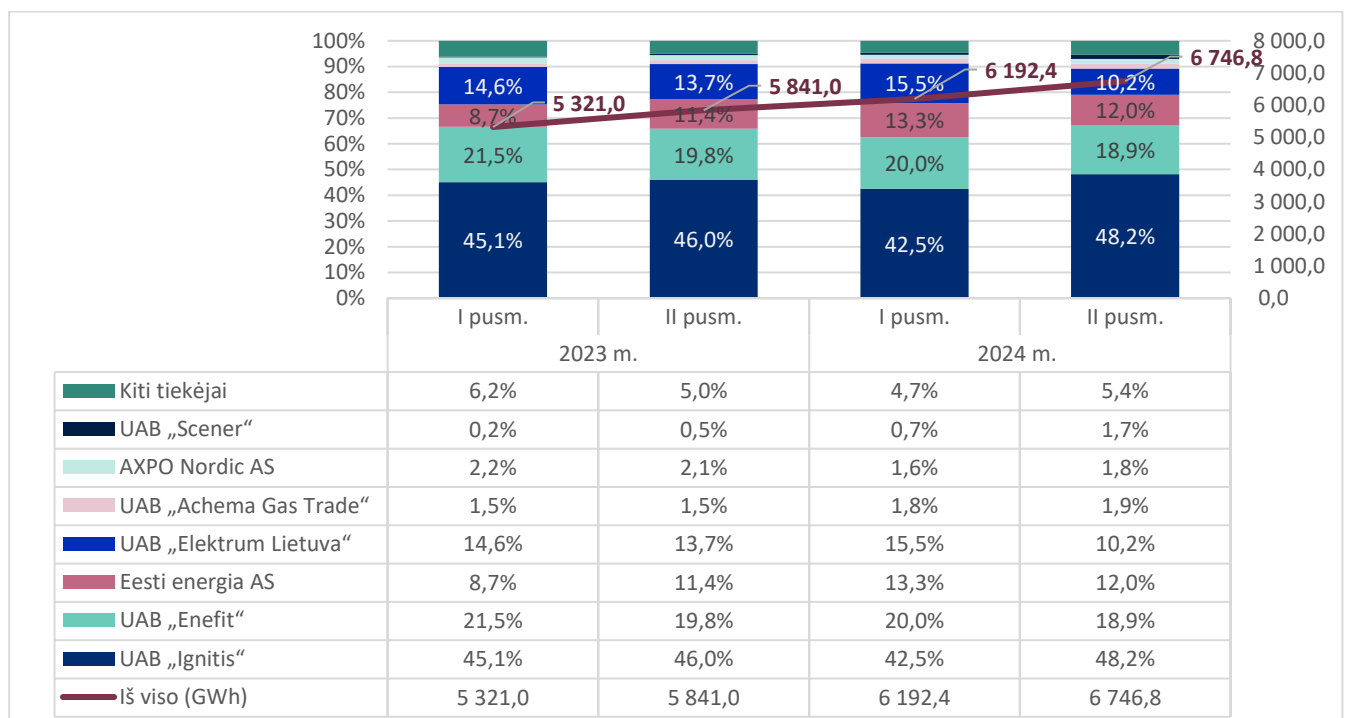
7 pav. Pardavimai pagal dvišales sutartis, 2023-2024 m., proc.

Pirkimai didmeninėje rinkoje

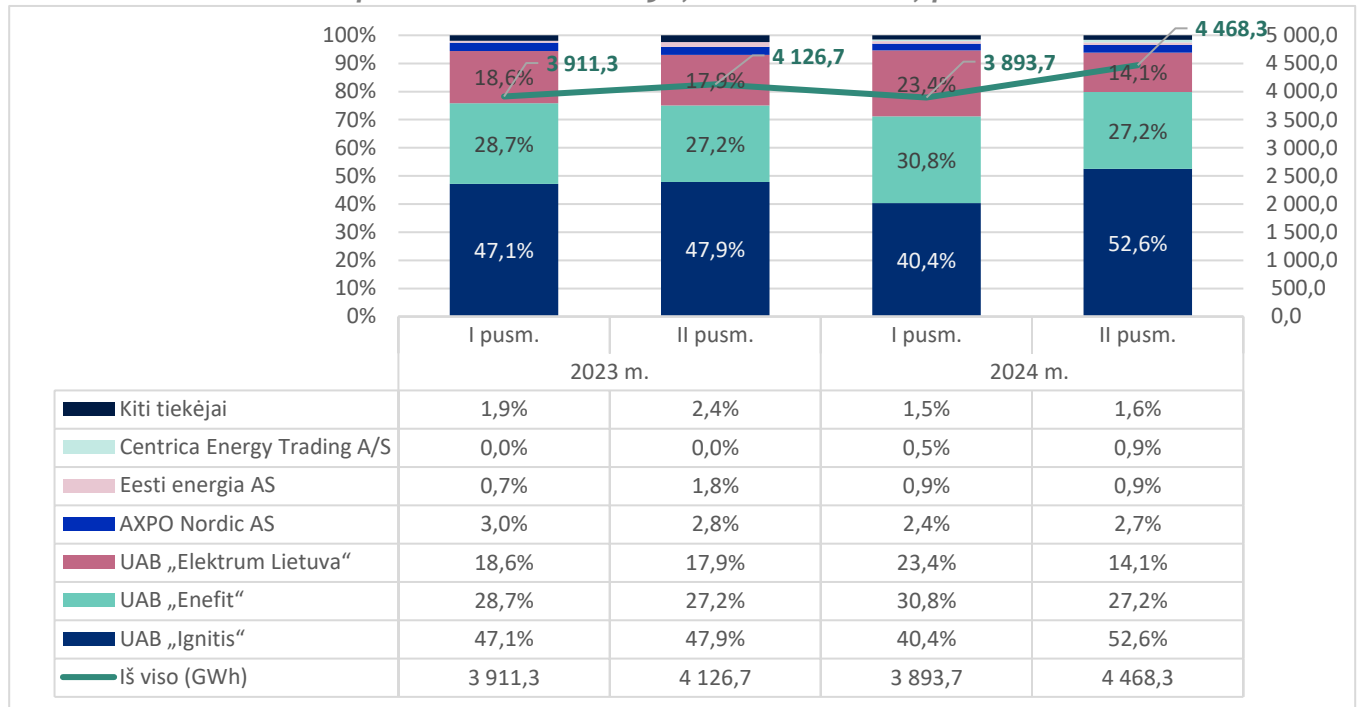
2024 m. pirkimus elektros energijos didmeninėje rinkoje vykdė 26 nepriklausomi elektros energijos tiekėjai, teikiantys ataskaitas VERT. 2024 m. pagrindinis elektros energijos didmeninės rinkos pirkimų dalyvis buvo UAB „Ignitis“, kurio rinkos dalis 2024 m. II pusm. siekė 48,2 proc.

8 pav. Pirkimai didmeninėje rinkoje, 2023-2024 m., proc.

2024 m. elektros energijos pirkimus biržoje vykdė 14 tiekėjų. 2024 m. II pusm. daugiausia elektros energijos biržoje pirko UAB „Ignitis“ (52,6 proc.), UAB „Enefit“ (27,2 proc.), UAB „Elektrum Lietuva“ (14,1 proc.).

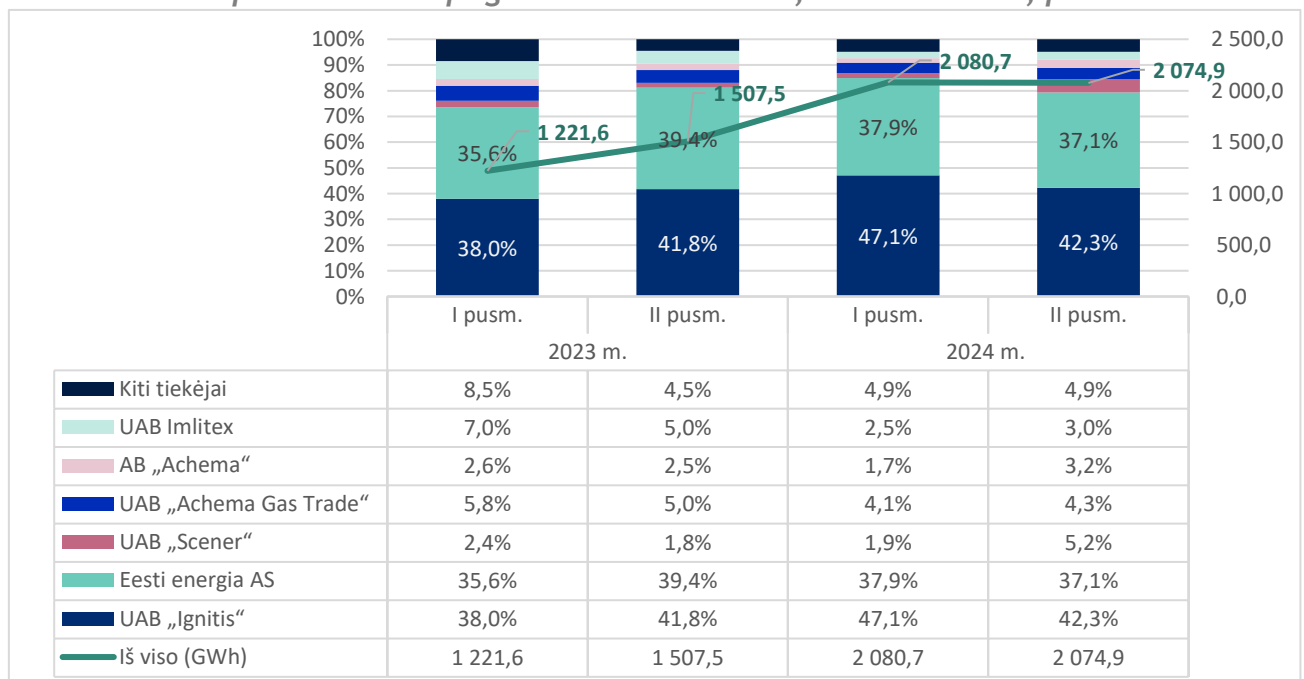
9 pav. Pirkimai biržoje, 2023-2024 m., proc.

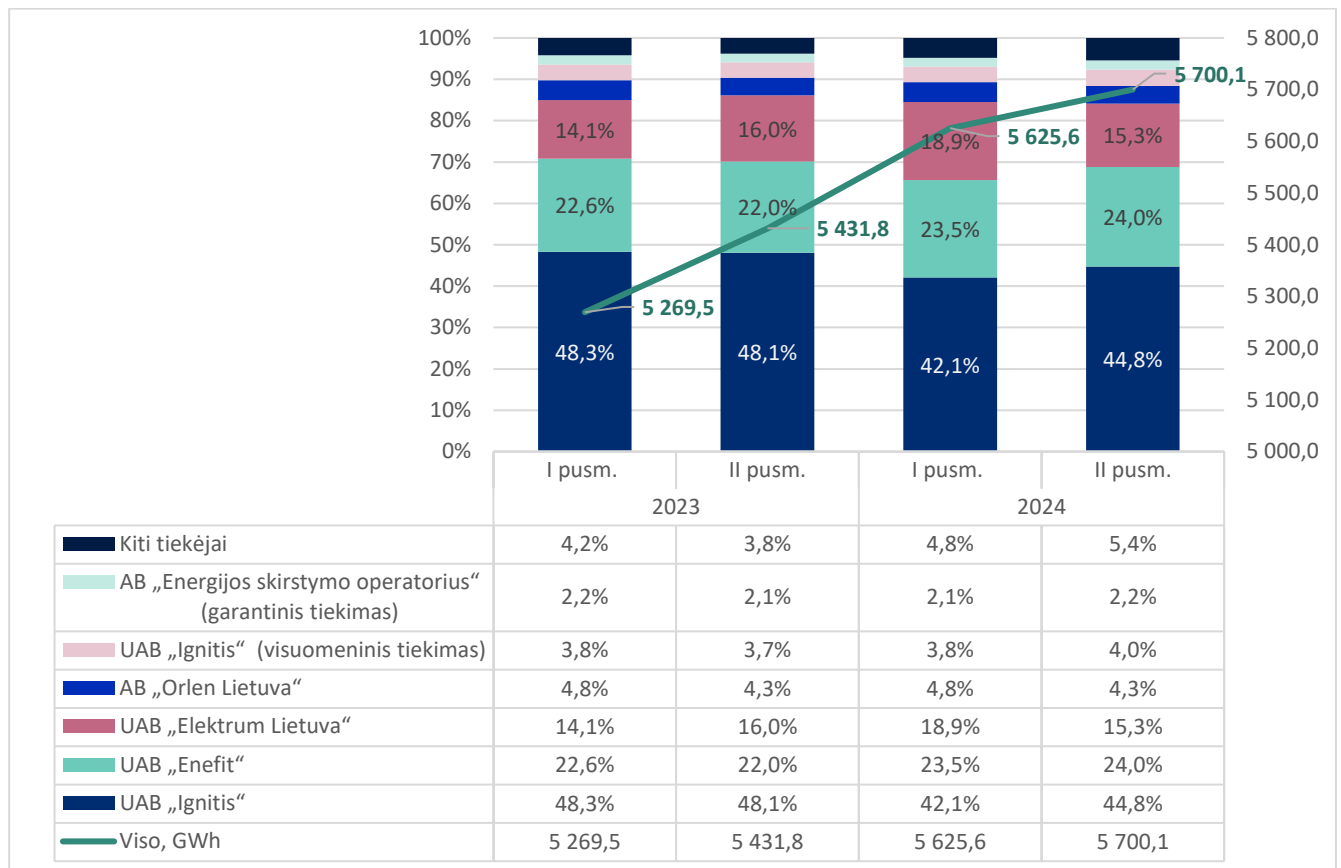
Pirkimai pagal dvišales sutartis

2024 m. palyginus su 2023 m. pirkimai pagal dvišales sutartis padidėjo 1,5 karto, tai buvo labiausiai sąlygota išaugusiomis UAB „Ignitis“ (1,7 karto), Eesti Energia AS (1,5 karto), UAB „Scener“ (2,6 karto) pirkimų apimtimis. 2024 m. II pusm. pagal prekybą elektros energija dvišalėmis sutartimis didmeninėje rinkoje pirmavo UAB „Ignitis“ (42,3 proc.) ir Eesti Energia AS (37,1 proc.).

10 pav. Pirkimai pagal dvišales sutartis, 2023-2024 m., proc.

11 pav. Mažmeninės rinkos pardavimo struktūra pagal tiekėjus, proc., 2023-2024 m.

2024 m., palyginti su 2023 m., elektros energijos vartotojų skaičius augo nuo 1 877 560 iki 1 896 804 elektros energijos vartotojų, iš kurių 1 710 249 (90,2 proc.) - buitiniai elektros energijos vartotojai.

UAB „Ignitis“, UAB „Enefit“, UAB „Elektrum Lietuva“ - trys didžiausi nepriklausomi elektros energijos tiekėjai mažmeninėje rinkoje. Jų dalis mažmeninėje rinkoje 2024 m. sudarė 84,3 proc. pagal parduotą elektros energijos kiekį.

Tarp didžiausių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų 2024 m., palyginti su 2023 m., padidėjo UAB „Elektrum“ (+2,0 proc.), UAB „Enefit“ (+1,5 proc.), sumažėjo UAB „Ignitis“ (-4,7 proc.) užimamos rinkos dalis.

11 lentelė. Mažmeninės rinkos elektros energijos suvartojimas ir vidutinis elektros energijos vartotojų skaičius

	2023			2024		
	I pusr.	II pusr.	Iš viso	I pusr.	II pusr.	Iš viso
Buitinių vartotojų elektros energijos suvartojimas, GWh	1 490,5	1 516,8	3 007,4	1 585,6	1 536,4	3 121,9
Vidutinis buitinių vartotojų skaičius, tūkst.	1 682,1	1 692,2	1 687,1	1 699,7	1 707,0	1 703,3
Vidutinis vieno buitinio vartotojo metinis suvartojimas, MWh	0,9	0,9	1,8	0,9	0,9	1,8
Nebuitinių vartotojų elektros energijos suvartojimas, GWh	3 778,9	3 915,0	7 694,0	4 040,1	4 163,7	8 203,8
Vidutinis nebutinių vartotojų skaičius, tūkst.	177,4	180,4	178,9	182,8	185,4	184,1
Vidutinis vieno nebutinio vartotojo metinis suvartojimas, MWh	21,3	21,7	43,0	22,1	22,5	44,6
Bendras elektros energijos suvartojimas, GWh	5 269,5	5 431,8	10 701,3	5 625,6	5 700,1	11 325,8

12 lentelė. Mažmeninės rinkos elektros energijos suvartojimo ir elektros energijos vartotojų skaičiaus pokytis 2024-2023 m., procentais

	2024-2023 m. I pusr.	2024-2023 m. II pusr.	2024-2023 m.
Buitinių vartotojų elektros energijos suvartojimo pokytis, proc.	6,4%	1,3%	3,8%
Vidutinis buitinių vartotojų skaičiaus pokytis, proc.	1,0%	0,9%	1,0%
Vidutinis vieno buitinio vartotojo metinis suvartojimo pokytis, proc.	5,3%	0,4%	2,8%
Nebuitinių vartotojų elektros energijos suvartojimo pokytis, proc.	6,9%	6,4%	6,6%
Vidutinis nebutinių vartotojų skaičiaus pokytis, proc.	3,1%	2,8%	2,9%
Vidutinis vieno nebutinio vartotojo metinis suvartojimo pokytis, proc.	3,7%	3,5%	3,6%
Bendro elektros energijos suvartojimo pokytis, proc.	6,8%	4,9%	5,8%

Bendras elektros energijos suvartojimas 2024 m. I pusr. padidėjo +6,8 proc., 2024 m. II pusr. - +4,9 proc., o 2024 m. paaugo +5,8 proc. (buitinių vartotojų - +3,8 proc., nebutinių - +6,6 proc.).

Atitinkamai nežymiai (+2,8 proc.) padidėjo vidutinis vieno buitinio vartotojo metinis suvartojimas ir 2024 m. sudarė 1,8 MWh. Nebuitinių vartotojų segmente vidutinis elektros energijos suvartojimas 2023 m. sudarė 43,0 MWh, o 2024 m. - 44,6 MWh (+3,6 proc.).